

Hatósági tapasztalatok Veszprém vármegyéből

Mohos Róbert

Növényvédelmi felügyelő

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal

Agrárügyi Főosztály

Növény- és Talajvédelmi Osztály

2026.02.27

Növény-egészségügyi intézkedési célok zárlati károsítók bekerülése esetén

Intézkedési célok:

Károsító elterjedtsége

1. Felszámolás
jelenlét

2. Visszaszorítás
terjedés

3. Hosszú távú
védekezés

terjedési ütem
csökkentése

Tájékoztatás , Felderítés

Hatósági intézkedés!

Hatósági intézkedés!

Hatósági javaslat!

*Beteg tőkék
kivágása*

*Vektor elleni
védekezés*

*Vektor elleni
védekezés*

Bárho

Bárho

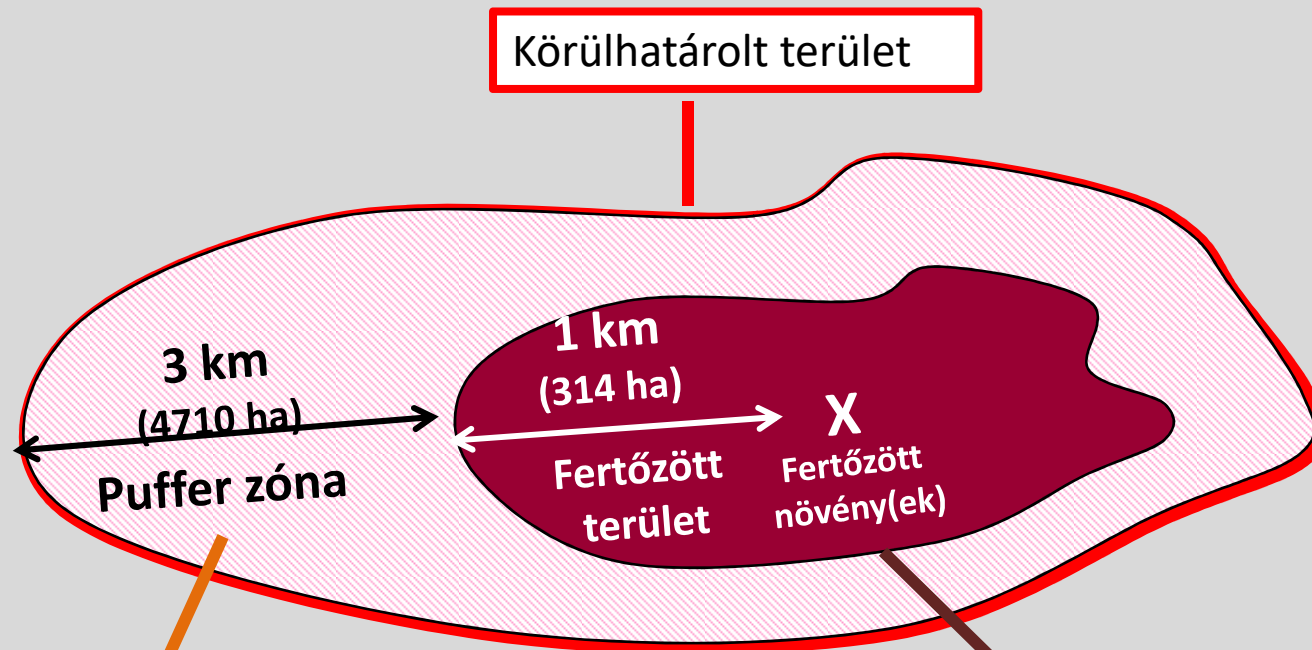
Együttműködés a
termelő érdekében:

Kezdeményezés:

- védekezési technológiára,
- felhasználási engedélyre

Engedélyezés,
Növényvédelem

1. Körülhatárolt terület kijelölése

Pufferzóna: mely a fertőzött területet veszi körül és szélessége a fertőzött terület határától mért legalább 3 km.

Fertőzött terület: 1 km sugarú kör azon növény(ek) körül, amely(ek)re laboratóriumi vizsgálattal megerősítették a kórokozó jelenlétét.

2. Zárlati szabályok a körülhatárolt területen

Intézkedés	Fertőzött területen	Pufferzónában
Zárlat elrendelése	Igen	Nem
A tünetes növények felmérése	A terület összes szőlőtermő állományát ellenőrizni kell vizuális és intenzív mintavételen alapuló laboratóriumi vizsgálattal	A területen alapos felderítést kell végezni, mintát kell venni laboratóriumi vizsgálatra, ha nincs tünetes növény, akkor tünetmentesből
<u>Szőlőnövények</u> megsemmisítése (gyökérzettel)	A laborvizsgálattal igazoltan fertőzötteket + a szőlő sárgaság!!!!!! jellegzetes tüneteit mutatókat	Csak a laborvizsgálattal igazoltan fertőzöttek
A teljes ültetvény megsemmisítése	Ha a fertőzött és a sárgaság-tünetes növények aránya >30 %	Nem

3. A szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelőkre vonatkozó kötelezettségek a körülhatárolt területen belül

Kötelezettségek	Fertőzött területen	Puffer zónában
Rendszeresen kell ellenőrizni az ültetvényt a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének észlelés esetén értesíteni kell a hivatal	Igen	Igen
Védekezni kell a vektorok ellen a hivatal védekezési felhívása szerint és a védekezésről nyilvántartást vezetni	Igen	Igen
Művelési kötelezettség	Igen	Igen
Tilos elszállítani a szaporító- és ültetési anyagot (kivételek)	Igen	Igen
Nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény	Igen	A fertőzött terület határától 100 m-re

Hatósági intézkedések

- 2013. évben a Badacsonytomaj 012/32 hrsz. alatti szőlő ültetvényben került azonosításra az FD-vel fertőzött szőlő növény
- A fertőzött és a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató növények **gyökérzettel együtt történő megsemmisítésének** előírása.
- **Körülhatárolt terület kijelölése és zárlat elrendelése határozatban**

2013

Kötelező növényvédelmi technológia a fertőzött területen:

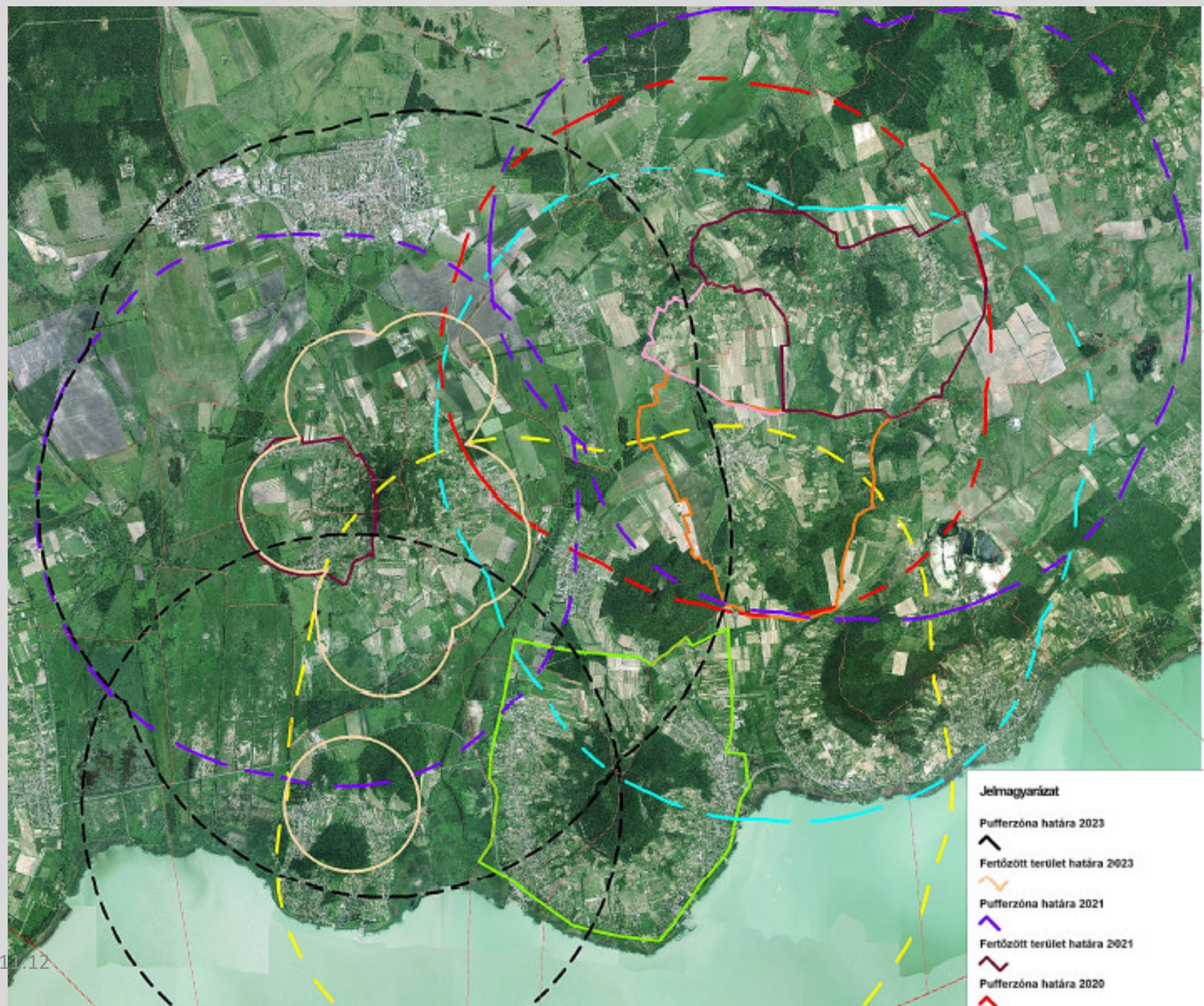
- Tavasszal, a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos lemosó növényvédő szerekkel történő permetezés
- A vegetáció során a rovarvektorok ellen 3 alkalommal növényvédő szeres védekezést kell elvégezni a járási hivatal által a védekezésre, védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével

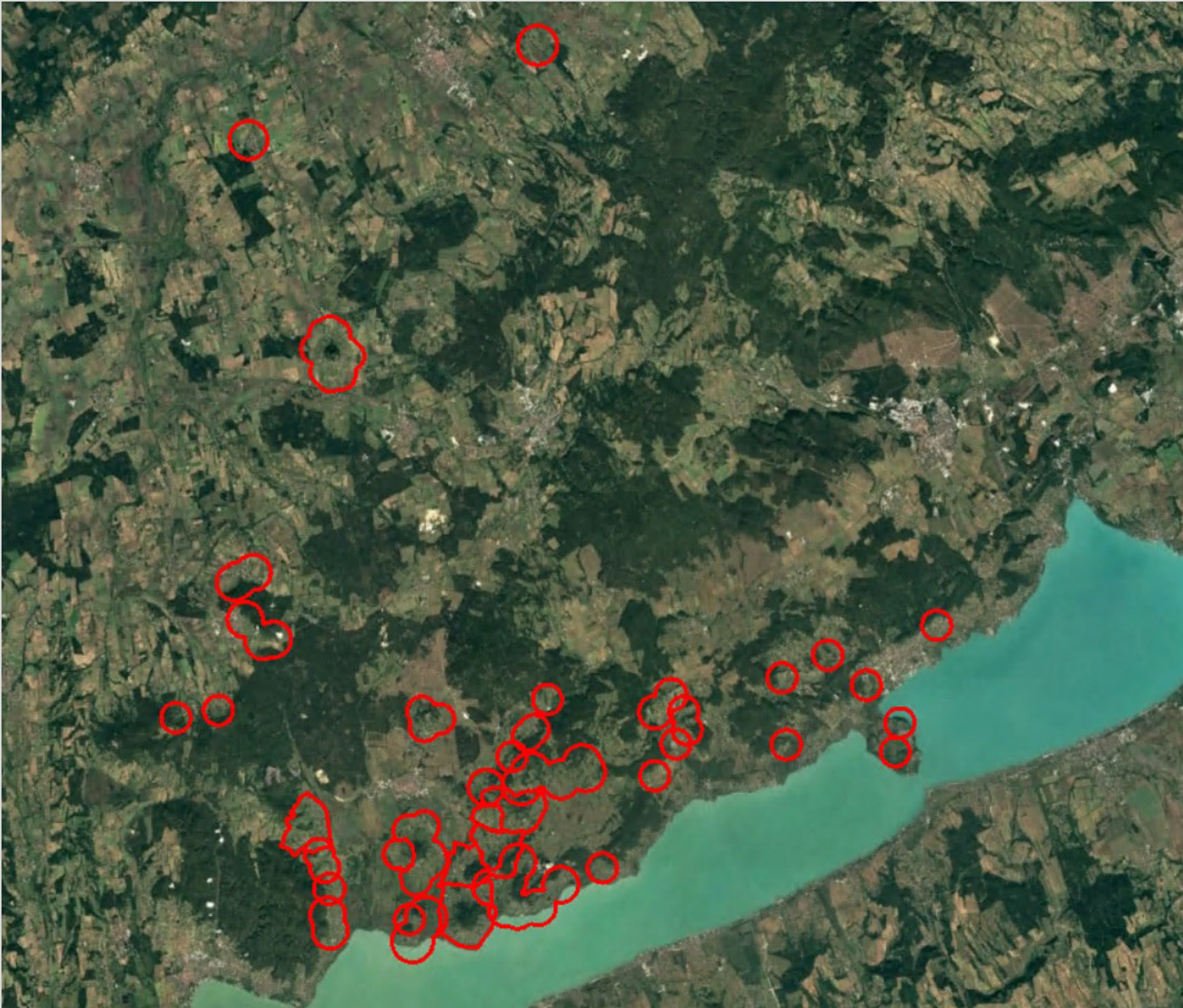
Művelési kötelezettség és egyéb szabályok a fertőzött területen:

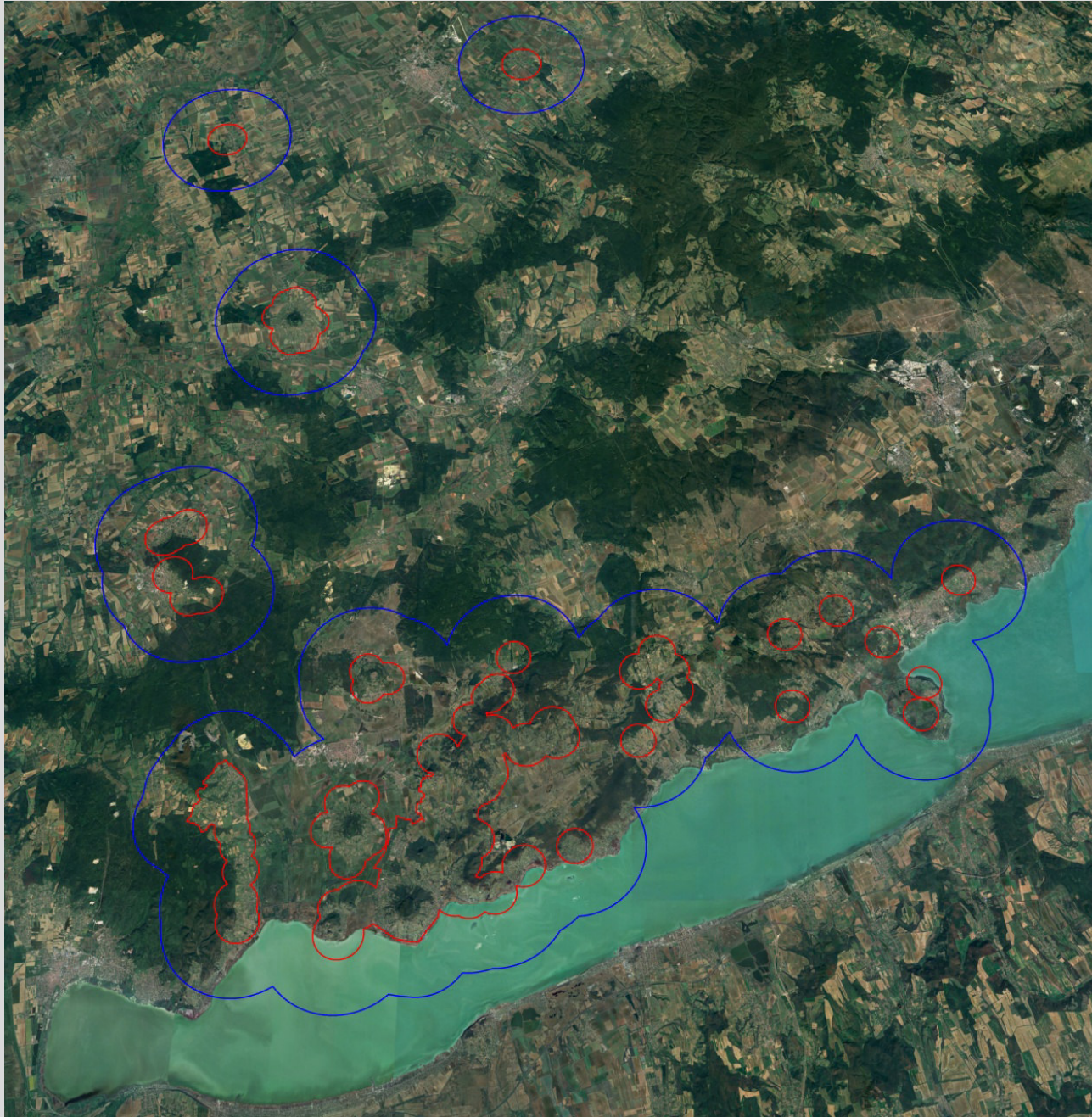
- A nyugalmi időszakban **a szőlő növényeket** – a művelési módnak megfelelően – **metszésben kell** részesíteni.
- **A nyesedéket** vagy **el kell ásni**, talajba kell forgatni biztosítva a teljes talajtakarást, vagy **el kell égetni** egyéb jogszabályokban előírtak betartásával, vagy **össze kell mulcsozni**
- **az erdei iszalagot**, mint köztes gazdanövényt **ki kell vágni**, és újrachajtását folyamatosan meg kell akadályozni.
- csak **certifikált szőlő szaporítóanyagot** szabad ültetni
- szőlő **bujtatással** történő szaporítása **tilos**
- a rovarvektorok ellen végrehajtott **növényvédő szeres kezelést dokumentálni kell**

A pufferzónában a szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelők kötelezettségei:

- A nyugalmi időszakban a szőlőnövényeket – a művelési módnak megfelelően – **metszésben** kell részesíteni.
- Vegetáció során a **rovarvektorok ellen 3 alkalommal növényvédő szeres védekezést** kell elvégezni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a védekezésre, védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembe vételével.

Mintavételi eredmények

Veszprém vármegye

- **2010 évek:**
 - Stolbur > Flavescence doree
- **2020 évek**
 - Stolbur < Flavescence doree
 - **Területi elosztás**

Jelölt tőkék száma 2014-2024

Teljes ültetvény kivágás

2023: 4 db 3,66 ha

2024: 1 db 2,7 ha

Év	Jelölt tőkék
2014	950 db
2015	176 db
2016	424 db
2017	304 db
2018	340 db
2019	505 db
2020	430 db
2021	1722 db
2022	837 db
2023	8593 db
2024	7734 db

Amerikai szőlőkabóca fogási számok alakulása

	2019	2020	2021	2024
Hegymagas	8	16	40	40
Szigliget	-	6	31	125

Amerikai szőlőkabóca: 2024. évben magas egyedszám és elhúzódó rajzással párosult

GRADÁCIÓ

Növény-egészségügyi visszatekintés 2024 évre

- Korai szüret és a rajzás miatt július végén történtek meg az utolsó rovarölő szeres kezelések
- Szüret utáni kezelésre nem volt engedélyezett növényvédő szer
- Enyhe tél
- Hűvös május (2025)

Következmények

- Szent György-hegyen kora tavasszal fertőzött ültetvényből gyűjtött, de egészséges, tünetmentes jól fásodott vesszőből, illetve „útszéli” egészséges vadalanyból kimutatásra került a Flavescence doree fitoplazma, tehát a vesszőkben nem fagyott meg a baktérium.
- Korán és nagy mennyiségben megjelentek a tünetek (elvadult vadalanyokon, korábban ellenállónak vélt fajtákon is).
- GRADÁCIÓ GÓCOKBAN JÁRVÁNY

Kormányhivatali intézkedések 2025

- Elhanyagolt ültetvények, árokpart, iszalaggal, vadszőlő, bálványfa, közérdekű védekezés
- Jelölt tőke kivágások visszaellenőrzése – ki nem szedett le kent tőkét
- Egységes védekezés miatt védekezési felhívás kiadása - 2025. június, július
- Hatékony technológia kialakítása (0-4/10 tőke, 10-20 egyedszám a sárgalapon)
- 07.03. teljes ültetvény kivágása
- Felderítés – bejelentés: Újabb fertőzött területek kijelölése
- Hatósági szemle a fertőzött területeken – Raposka 3 év alatt: 3x annyi ingatlan, 18x tőkeszám + sok a tőkebeteg
- Szemlecsoport kialakítása (falugazdászok, hegybíró, kormányhivatali dolgozók, középiskolai tanulók)
- Rendkívüli szemle elrendelése
 - „szemlézett” tábla kihelyezése
 - bejelentés
 - szemlézett területek visszaellenőrzése, tapasztalatok

2025. év július 1,7 ha

Kormányhivatali intézkedések 2025

- Elhanyagolt ültetvények, árokpart, iszalaggal, vadszőlő, bálványfa, közérdekű védekezés
- Jelölt tőke kivágások visszaellenőrzése – ki nem szedett le kent tőkét
- Egységes védekezés miatt védekezési felhívás kiadása - 2025. június, július
- Hatékony technológia kialakítása (0-4/10 tőke, 10-20 egyedszám a sárgalapon)
- 07.03. teljes ültetvény kivágása
- Felderítés – bejelentés: Újabb fertőzött területek kijelölése
- Hatósági szemle a fertőzött területeken – Raposka 3 év alatt: 3x annyi ingatlan, 18x tőkeszám + sok a tőkebeteg
- Szemlecsoport kialakítása (falugazdászok, hegybíró, kormányhivatali dolgozók, középiskolai tanulók)
- Rendkívüli szemle elrendelése
 - „szemlézett” tábla kihelyezése
 - bejelentés
 - szemlézett területek visszaellenőrzése, tapasztalatok

Szemle csoportok kialakítása

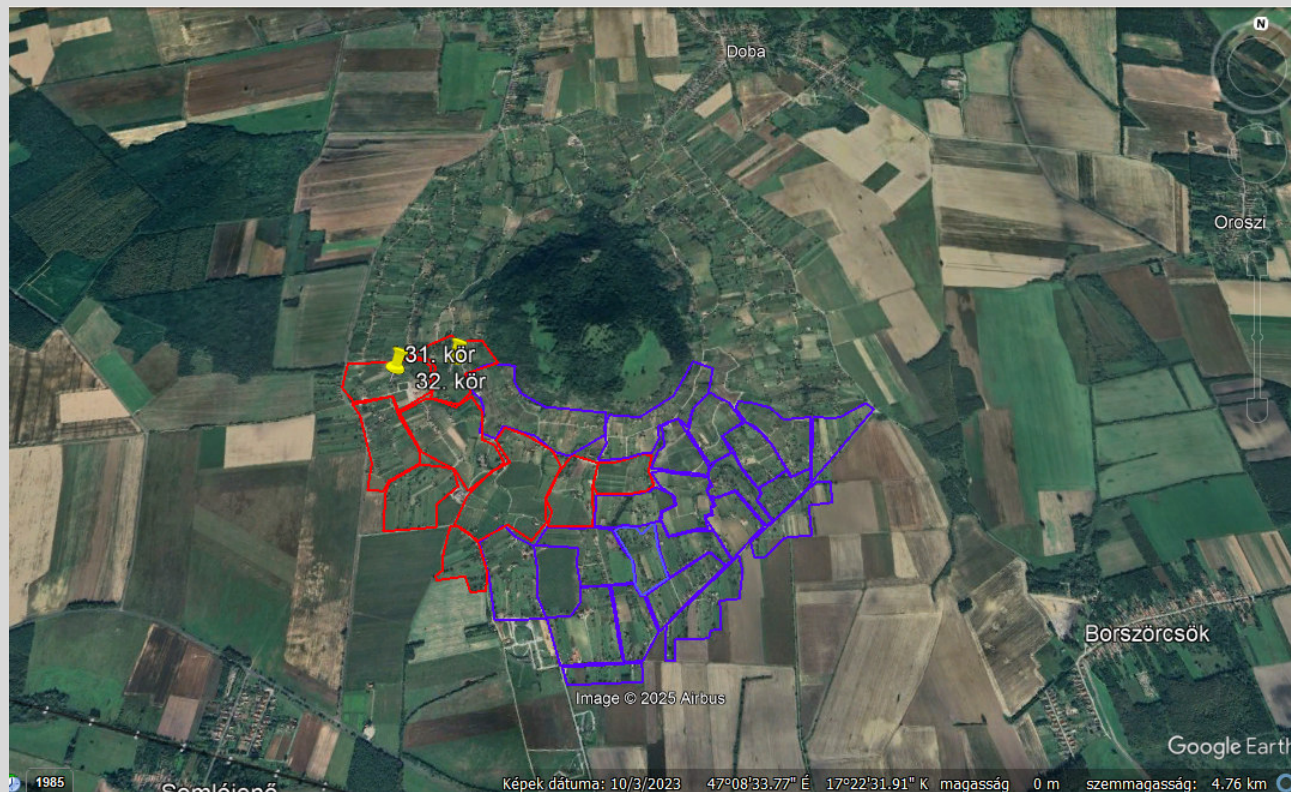
2025 szeptember:

- Nyári gyakorlatukat töltő egyetemi hallgatók
- Hegybíró
- Agrárkamara részéről falugazdászok: 2-3 fő
- Kormányhivatal: Földművelési osztály, Erdészeti osztály, Állategészségügyi osztály, Természetvédelmi osztály 5-15 fő
- Középiskolai tanulók 20-25 fő
- Termelőket nem nagyon sikerült bevonni

2025 október:

- HNT tagok bevonásával

Szemle csoport tapasztalatai - Somló

- 30-35 fő
- 7 csoport
- 5 nap
- Emelni kell a szemle csoportok számát

Kormányhivatali intézkedések 2025

- Elhanyagolt ültetvények, árokpart, iszalaggal, vadszőlő, bálványfa, közérdekű védekezés
- Jelölt tőke kivágások visszaellenőrzése – ki nem szedett le kent tőkét
- Egységes védekezés miatt védekezési felhívás kiadása - 2025. június, július
- Hatékony technológia kialakítása (0-4/10 tőke, 10-20 egyedszám a sárgalapon)
- 07.03. teljes ültetvény kivágása
- Felderítés – bejelentés: Újabb fertőzött területek kijelölése
- Hatósági szemle a fertőzött területeken – Raposka 3 év alatt: 3x annyi ingatlan, 18x tőkeszám + sok a tőkebeteg
- Szemlecsoport kialakítása (falugazdászok, hegybíró, kormányhivatali dolgozók, középiskolai tanulók)
- **Rendkívüli szemle elrendelése**
 - „szemlézett” tábla kihelyezése
 - bejelentés
 - szemlézett területek visszaellenőrzése, tapasztalatok

„szemlézett” tábla kihelyezése:

- **Célok:**

- Figyelem felkeltés: a szemle tábla olyan ingatlan tulajdonosok figyelmét is felkelti, aki nem tudott a kötelező szemléről
- Hatékonyság növelés: jó jelölés esetén nem kell lejárni az egész ültetvényt.

Bejelentések 2025

Veszprém vármegye

- **Bejelentett tőkeszám:**

- 50.000 db tünetes tőke<
- 1.000 cellasor

- **Bejelentést tevők száma:**

- 402

- **Tapasztalatok:**

- Gyakori a hibás jelölés. Pl.: 11. db jelölt, melyből 1 volt FD, mellette 30 ami valójában az volt.
- De voltak hibátlanul jelölt ültetvények.
- A bejelentések alapján lehet látni hol vannak erősen fertőzött területek

Jelölt tőkék száma 2025

- Raposka: 2022 év vs. 2025 év
- 3 év alatt 3x annyi ingatlanon,
- 18 x annyi tőke
- Vadszőlők is tünetesek!!
- Korábban tünetet nem mutató fajtákon is tünetek
- Nyugat – Kelet irányban csökken a tünetes növények száma

Teljes ültetvénykivágás:

- 2023: 4 db 3,66 ha
- 2024: 1 db 2,7 ha
- 2025 július: 1,7 ha
- 2025: 50 db <**
- 30%?**

- Több mint 1100 jegyzőkönyv

Év	Jelölt tőkék
2014	950 db
2015	176 db
2016	424 db
2017	304 db
2018	340 db
2019	505 db
2020	430 db
2021	1722 db
2022	837 db
2023	8593 db
2024	7734 db
2025	100.000

Amerikai szőlőkabóca

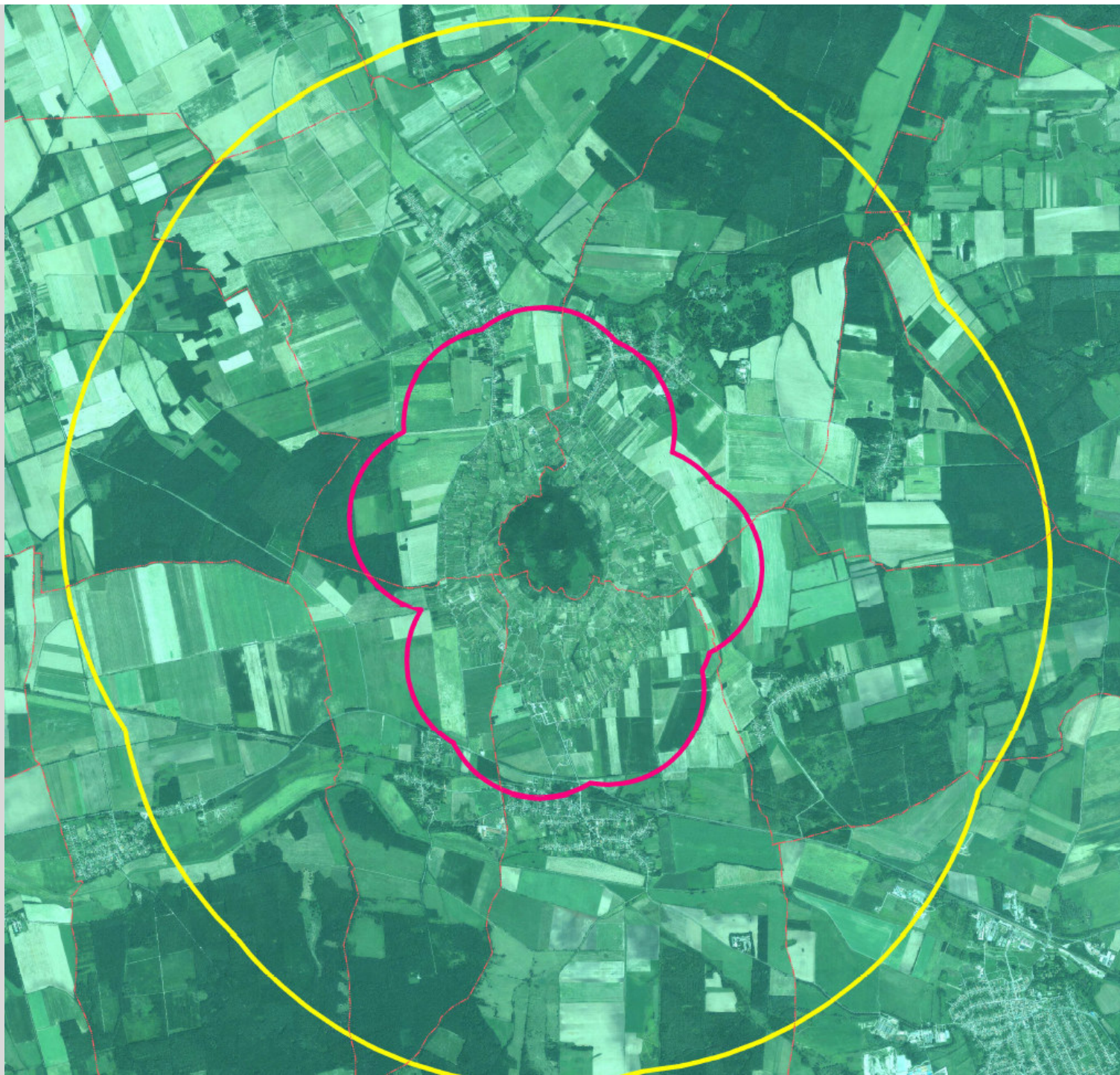
- **Fogási eredmények:**

- alacsonyabbak egyedszámok a tavalyihoz képest
- vadszőlőn is fogások
- elhanyagolt ültetvényekben augusztus utolsó hetében, művelt szőlőkben szeptember végén kihelyezett csapdák már nem fogtak
- 3. kötelező védekezés után csökkenés, de betelepülés is tapasztalható volt
- *Orientus ishidae* 2 db augusztusban

	2024	2025
Hegymagas	40	4
Szigliget	125	35

SOMLÓ

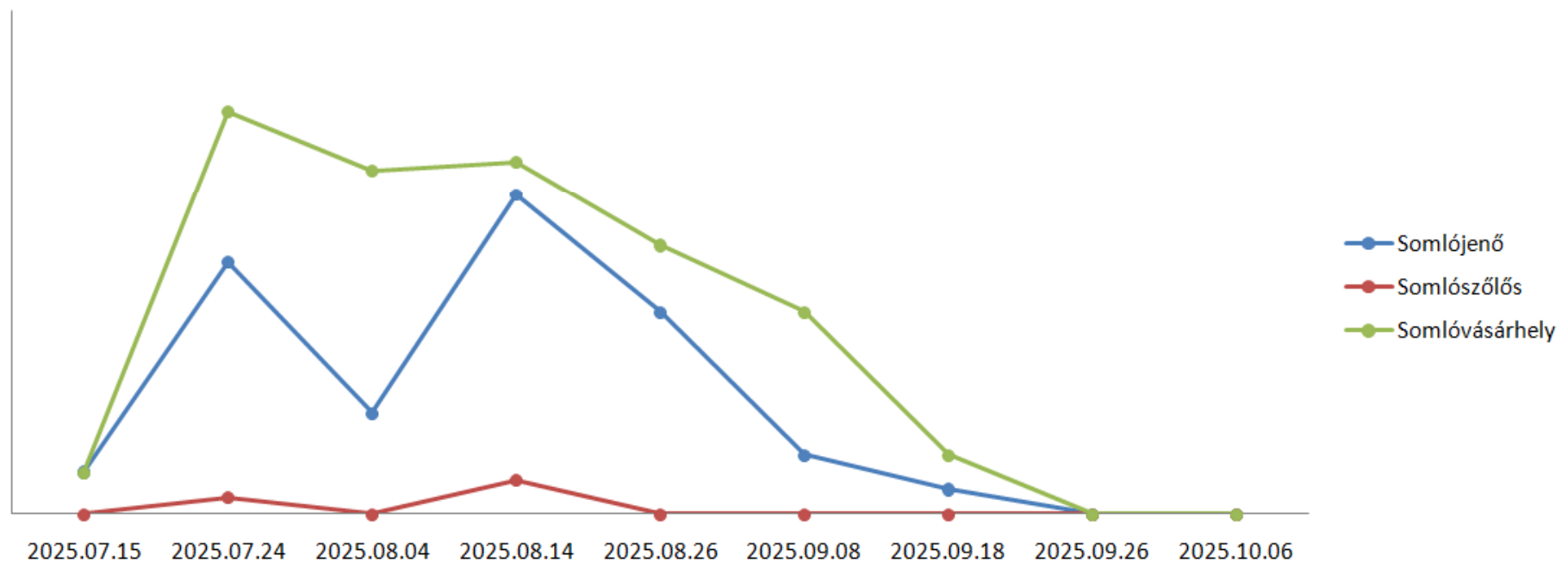
VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS

- **Felmérés (2025. év július 22.) :**
 - az amerikai szőlőkabóca kifejlett repülő egyedeit egyes sárgalapok már a védekezési küszöb felett fogtak, de
 - a szőlőnövényeken még az idősebb (L3-L5) lárvák is megtalálhatóak voltak.
- **Kötelező védekezés:**
 - az első kezelést július 31. napjáig,
 - a második kezelést, ez első kezelés után 7-14 nappal, augusztus 4. és 10. között kellett el végezni.

Amerikai szőlőkabóca fogási eredmények

Település	2025.07.15	2025.07.24	2025.08.04	2025.08.14	2025.08.26	2025.09.08	2025.09.18	2025.09.26	2025.10.06
Somlójenő	5	30	12	38	24	7	3	0	0
Somlószőlős	0	2	0	4	0	0	0	0	0
Somlóvásárhely	5	48	41	42	32	24	7	0	0

Fogási eredmények Somló (2025)

Kezelések Somlójenő: 06.30: Sivanto prime 08.28: Karate Zeon 08.11: Klartan

Bejelentések – megjelölt tőkék száma Somlón

- **Bejelentések száma:**
 - 114
- **Bejelentett tőkeszám:**
 - 6620
- **Hegybírói bejelentés:**
 - 164 ingatlan
 - 1197 tőke
- **A hivatal által jelölt fertőzött tőkék száma:**
 - 13.000<
- **Érintett ingatlanok száma:**
 - 500 <

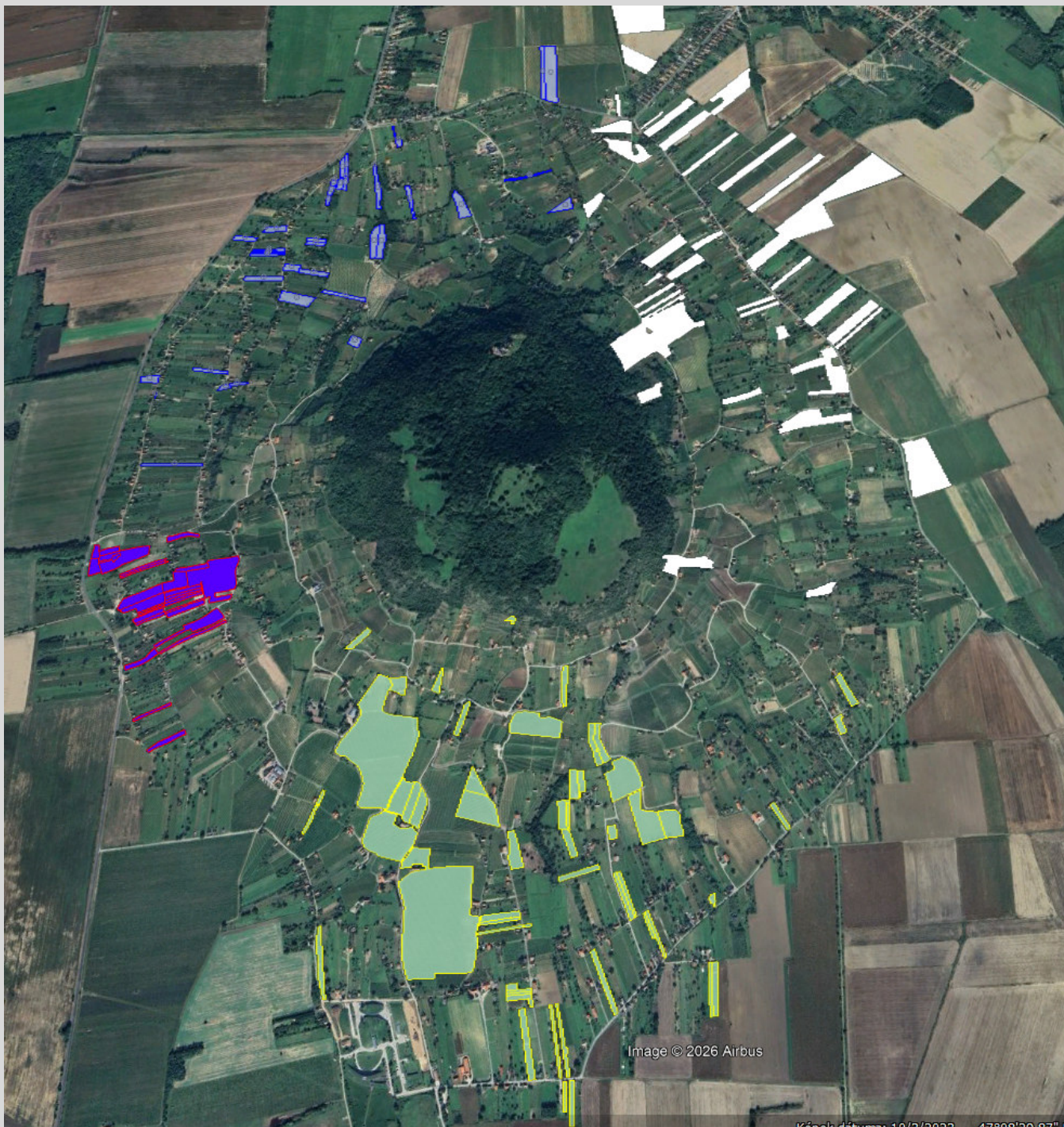

Image © 2026 Airbus

Képek dátuma: 10/3/2023 47°08'29.37" É

Bejelentések – megjelölt tőkék száma Somlón

- **Bejelentések száma:**
 - 114
- **Bejelentett tőkeszám:**
 - 6620
- **A hivatal által jelölt fertőzött tőkék száma:**
 - 13.000<
- **Érintett ingatlanok száma:**
 - 500 <

Köszönöm a figyelmet!